

Календар знаменних і пам'ятних дат (The Calendar of Significant and Memorable dates – JUNE – 2025)

Червень

1 червня – Всесвітній день батьків (*Global Day of Parents*)

Традиція святкування цього дня започаткована Генеральною Асамблеєю ООН у 2012 році (Резолюція від 17.10.2012 A/RES/66/292) та приурочена до Міжнародного дня захисту дітей. **Мета свята – підкреслити особливу роль сім'ї у формуванні загальнолюдських цінностей, висловити подяку матерям і батькам за виховання дітей**, адже насамперед родина здатна забезпечити підростаючому поколінню гармонійний розвиток.

1 червня – Міжнародний день очищення водою (*International Cleanup Day*)

У багатьох країнах світу з 1993 року *першої неділі червня* відзначають це екологічне свято. **Мета** – заклик до свідомого користування природними багатствами, до збереження водних ресурсів планети, очищення водою і узбережжя. Цю важливу акцію підтримують Всесвітній фонд дикої природи (WWF) та Міжнародна професійна асоціація інструкторів із дайвінгу (PADI).

1 червня – День заснування (1939 року) Харківського обласного інституту удосконалення кваліфікації вчителів

Історія післядипломної педагогічної освіти в Харківському регіоні почалася 1 червня 1939 року, коли створено обласний інститут удосконалення кваліфікації вчителів. Із серпня 2001 року інститут було реорганізовано – він отримав назву «Харківський обласний науково-методичний інститут безперервної освіти». Рішенням сесії Харківської обласної ради 14 квітня 2010 року створено комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти», який став правонаступником ХОНМІБО.

Сьогодні КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» – потужний центр підвищення кваліфікації педагогічних працівників регіону, метою освітньої діяльності якого є професійний розвиток педагогічних працівників закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа», підготовка педагогів до створення безпечного, сучасного та інклюзивного освітнього середовища. Навіть попри воєнний стан, Академія продовжує працювати: проводить Всеукраїнський конкурс «Учитель року», учнівські конкурси, турніри, предметні олімпіади, Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика, Обласний фестиваль ораторського мистецтва, Обласний фестиваль комп'ютерної графіки та анімації серед учнів закладів освіти Харківської області, обласні тематичні онлайн-виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття», Фестиваль «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують», Школи молодих спеціалістів, педагогічні майстерні, воркшопи, коворкінги, моніторингові дослідження,

онлайн-тренінги, науково-практичні вебсемінари, вебконсультації, онлайн майстеркласи, ресурсні зустрічі та інші заходи в сучасних форматах.

Зміст науково-методичних заходів визначається завданнями хабів регіонального проєкту «Освітній технопарк Харківщини – 2030» і спрямований на вдосконалення та розвиток компетентностей їх учасників згідно з професійним стандартом керівників і педагогічних працівників закладів освіти: нормативно-правової, лідерської, управлінської, забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, предметно-методичної, здоров'язбережувальної, громадянської, інклюзивної, цифрової, соціальної, етичної та інших.

Харківська академія неперервної освіти є закладом післядипломної педагогічної освіти нового типу: здійснює комплекс освітніх послуг щодо фахового зростання педагогічних та інших працівників, керівників закладів освіти різних типів, рівнів, форм власності (підвищення кваліфікації, підготовка, перепідготовка, спеціалізація, стажування); проводить науково-дослідну та науково-методичну діяльність із визначення та реалізації політики у сфері дошкільної, загальної, позашкільної, післядипломної освіти, з проблем професійного розвитку фахівців; сприяє впровадженню ідей андрагогіки та акмеології в освітній процес.

2 червня – 180 років від дня народження Юстина Григоровича Пігуляка (1845 – 1919), художника-портретиста, громадського діяча

Юстин Пігуляк працював переважно в галузі портрета, побутового жанру, пейзажу. *Відомий як майстер реалістичного портрета не тільки на Батьківщині, а й у Польщі, Австрії, Угорщині, Румунії, Канаді та в інших країнах* («Автопортрет», 1885; «Юрій Федькович», 1886; «Тарас Шевченко», 1889; «Богдан Хмельницький» (кінець XIX ст.); «Ольга Кобилянська», 1916). Митець створив низку жанрових полотен за мотивами поезій Тараса Шевченка, відтворюючи важку долю української жінки. Твори його тісно пов'язані з народним мистецтвом.

2 червня – 100 років від дня народження Ігоря Михайловича Стаханова (1925 – 2008), графіка, педагога, члена Харківського відділення Спілки художників України

Народився митець у місті Харкові, упродовж 1945 – 1950 років *навчався в Харківському державному художньому інституті*, його викладачами були Михайло Дерегус, Петро Котов, Леонід Чернов, Василь Мироненко, Михайло Шапошников. Із 1950 року *викладав у Харківському художньому училищі, у Харківському художньо-промисловому інституті (доцент із 1979 р.)*. Працював Ігор Стаханов у галузі *станкової графіки*. Учасник виставок із 1957 року. Роботи художника зберігаються в Харківському та Луганському художніх музеях, у приватних колекціях в Україні та за її межами.

3 червня – Всесвітній день велосипеда (World Bicycle Day)

Ініціатор установа цього дня у 2015 році – викладач соціології коледжу Монтгомері в штаті Меріленд Лешек Сібільський, етнічний поляк і в минулому велогонщик молодіжної польської збірної. **12 квітня 2018 року Генасамблея ООН ухвалила рішення про встановлення Всесвітнього дня велосипеда.** Документ підтримали 56 країн. **Мета** – поширити інформацію про культуру їзди на велосипеді та позитивний вплив велосипеда на здоров'я людини як виду аеробної активності, що тренує серце, кровоносні судини й легені. Велосипедні прогулянки допомагають збільшити м'язову силу та гнучкість, знімають стрес, тривогу й депресію, покращують рухливість суглобів, поставу та координацію рухів, а також слугують профілактикою зайвої ваги. До того ж **велосипед – абсолютно екологічний транспортний засіб, що не забруднює довкілля та не потребує пального.** У світі нині використовують більше мільярда велосипедів.

4 червня – Міжнародний день безневинних дітей – жертв агресії (International Day of Innocent Children Victims of Aggression)

Пам'ятний день запроваджено в 1982 році рішенням Генеральної Асамблеї ООН (від 19.08.1982 A/RES/ES-7/8) на одному зі спеціальних засідань із питання про Палестину. Цей день є річницею першого нальоту ізраїльської авіації на Бейрут та інші поселення Лівану, що стався 4 червня 1982 року. **Мета його проведення – нагадати** всім міжнародним організаціям та інституціям, які займаються захистом прав дітей, про відповідальність за те, що у військових конфліктах, аморальних терористичних актах, від випадкових вибухів старих снарядів гине велика кількість дітей у різних країнах світу. Такі страшні події – результат дій дорослих, які, засліплені жагою влади та грошей, не можуть знайти компромісу для припинення конфліктів мирним шляхом.

4 червня – День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України

В Україні 4 червня вшановують пам'ять дітей, які загинули від агресії рф проти України, згідно з Постановою Верховної Ради України № 5343 «Про вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України», ухваленою 01 червня 2021 року. З початку повномасштабного вторгнення рф на територію України більше 600 дітей загинули, понад 1900 отримали поранення, 2200 – зникли; депортовано на територію держави-агресора, республіки беларусь понад 19 тисяч українських дітей, які потрапляють на виховання в ці сім'ї та внаслідок чого, на жаль, втрачають українську ідентичність (<https://childrenofwar.gov.ua/>).

4 червня – 140 років від дня народження Михайла Івановича Гордієвського (1885 – 1938), філософа, історика, освітнього діяча

Михайло Гордієвський – відомий професор Одеського інституту народної освіти (Одеський національний університет імені І. І. Мечникова), Одеського інституту соціального виховання (Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського), Одеського державного університету, голова Одеського наукового товариства при Всеукраїнській

академії наук, редактор журналу «Основи». Брав активну участь у діяльності Одеського бібліографічного товариства й товариства «Просвіта».

Автор низки наукових праць: «Кант і Песталоцці», «Педагогічні погляди Дьюї», «М. І. Пирогов і «Одеський вісник», «Наукова й громадсько-педагогічна діяльність професора М. М. Ланге». ***Заарештований 1938 року органами НКВС, засуджений до розстрілу. Реабілітований у 1992 році.***

5 червня – Всесвітній день охорони навколишнього середовища (World Environment Day)

Саме в цей день 1972 року в Стокгольмі відкрилася конференція Організації Об'єднаних Націй із проблем довкілля, на якій були присутні повноважні представники 113 держав. Офіційно Всесвітній день охорони навколишнього середовища заснований Генеральною Асамблеєю ООН на її 27-й сесії 15 грудня 1972 року відповідно до резолюції № A/RES/2994 (XXVII). ***Мета – спонукати світову громадськість до практичних дій на захист природи;*** нагадати людству, що світ страждає від забруднення природних екосистем, знищення біорізноманіття та глобального потепління, а особливо від наслідків війни. ***Держави-агресори, які розв'язують війни, мають бути притягнені до відповідальності за злочини, скоєні проти довкілля:*** забруднення землі, повітря, спалені ліси, знищені природні ресурси.

5 червня – 130 років від дня народження Михайла Омеляновича Ялового (псевдонім Юліян Шпол, 1895 – 1937), письменника, громадського діяча

Михайло Яловий відомий як редактор «Вапліте», член редколегії «журналу для всіх», директор видавництва «Література і Мистецтво» (ЛІМ), член літературної організації «Гарт», перший президент ВАПЛІТЕ, найближчий однодумець Миколи Хвильового. ***У Харкові письменник проживав у будинку «Слово», де його першим заарештували після початку сталінських репресій. У 1937 році він був розстріляний, а 19 червня 1957 року реабілітований посмертно.***

Творчий доробок: казка для дорослих «Треба розжувати» (1920), збірка поезій «Верхи» (1923), оповідання «Три зради», комедія «Катина любов, або будівельна пропаганда» (1928). Найвідоміший твір Ялового – роман «Золоті лисенята», написаний у романтичному стилі, поєднаному з імпресіонізмом (1929 рік).

6 червня – День журналіста

Професійне свято працівників засобів масової інформації в Україні встановлено Указом Президента (від 25.05.1994 № 251/94) на підтримку ініціативи делегатів I Всеукраїнського з'їзду редакторів газет і журналів. ***Датою святкування визначено 6 червня – день прийняття 1992 року Спільки журналістів України до Міжнародної федерації журналістів.*** Роль професійних журналістів залишається незмінно важливою, оскільки їх інформації можна довіряти набагато більше, ніж відомостям із соцмереж, які часто бувають фейковими.

Журналіст – відповідальна й небезпечна професія навіть у мирний час, а в умовах війни багато журналістів ризикують життям, щоб показати світу правду про бойові дії, викривати підступність, жорстокість і нещадність агресора за допомогою документування трагедії мільйонів українців.

6 червня – 170 років із дня народження Івана Петровича Білоконського (1855 – 1930), публіциста, педагога, громадського діяча

Іван Білоконський – видатний український публіцист, історик, земський і громадський діяч, народний учитель, *член Харківського товариства поширення в народі грамотності (ХТГ), керівник довідково-педагогічного комітету ХТГ*. За направленням Харківської губернської земської управи в 1900 році брав участь у Паризькій виставці з метою вивчення питання народної освіти в країнах Європи. Упродовж *харківського періоду діяльності* читав публічні лекції, виступав із доповідями, працював над монографіями з історії та розвитку земства й народної освіти.

Крім активної громадської діяльності, І. П. Білоконський відомий як автор праць з історії земства, низки мемуарних і белетристичних творів. Монографія «Земський рух» у 1914 році була перекладена німецькою мовою.

6 червня – 150 років від дня народження Томаса Манна (1875 – 1955), німецького письменника

Лауреат Нобелівської премії в літературі Томас Манн – видатний журналіст, відомий редактор сатиричного журналу «Сімпліціссіmus», викладач Принстонського університету (США). Світову літературу XX століття не можна уявити без творів цього великого німецького письменника. Кращі його романи та новели («Будденброки» (Нобелівська премія, 1929), «Чарівна гора», «Лотта у Веймарі», «Обранець», «Доктор Фаустус», «Трістан», «Смерть у Венеції») належать до найвищих художніх досягнень.

7 червня – Всесвітній день безпеки харчових продуктів (World Food Safety Day)

У грудні 2018 року Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй проголосила своєю резолюцією (A / RES / 73/250) 7 червня Всесвітнім днем безпеки харчових продуктів, який відзначається щорічно. За оцінками ООН, 600 мільйонів людей щороку хворіють після вживання недоброякісних продуктів, а три мільйони з них помирають. Майже 40% захворювань харчового походження припадає на дітей віком до 5 років.

Тому *метою встановлення цього Дня визначено*: привернути увагу держав до проблем здорового харчування населення; максимально донести інформацію про відповідальність щодо безпеки їжі до урядів, виробників і самих споживачів.

8 червня – Всесвітній день океанів (World Oceans Day)

Відзначати цей день було запропоновано на міжнародному Саміті Землі, що проводився 8 червня 1992 року в Ріо-де-Жанейро. *Мета* – підвищити обізнаність про Світовий океан, його проблеми та шляхи їх розв'язання. Океани вкривають

70% поверхні Землі, є найбільшою біосферою нашої планети й домівкою для 80% усіх живих організмів. Безмежним водним простором виробляється половина загальної кількості кисню, поглинається чверть викидів вуглекислого газу й 90% тепла, спричиненого цими викидами. Світовий океан – запорука розвитку та подальшого буття людської цивілізації. Зважаючи на це, 5 грудня 2008 року Генеральна Асамблея ООН ухвалила офіційно відзначати Всесвітній день океанів 8 червня.

12 червня – Всесвітній день боротьби з дитячою працею (World Day Against Child Labour)

Ідею встановлення цього Дня запропонувала Міжнародна організація праці в 1997 році. Із 2002 року заходи до нього щорічно проводяться під егідою Організації Об'єднаних Націй. **Мета** – зосередити увагу світової спільноти та національних урядів на проблеми використання праці неповнолітніх, на жахливі їх умови, що становить велику загрозу для розвитку дитячого організму, чинить негативний вплив на майбутнє дитини. **2021 рік був проголошений ООН Міжнародним роком боротьби з дитячою працею.**

14 червня – Всесвітній день донора крові (World Blood Donor Day)

Цей День запроваджено на Всесвітній асамблеї охорони здоров'я 23 травня 2005 року та приурочено до дати народження австрійського імунолога, лауреата Нобелівської премії Карла Ландштейнера (1930), який відкрив групи крові людини.

Мета – вшанування добровольців, котрі безоплатно здають власну кров; розвиток програм донорства; підвищення поінформованості людей про важливість регулярної безоплатної здачі крові, щоб лікарні мали необхідні запаси її. Саме слово **донор** походить від латинського *donare* – **дарувати**. Часто донори дарують іншим не тільки кров, а й життя. Переливання крові дозволяє щорічно рятувати мільйони людей.

15 червня – Міжнародний день батька (International Father's Day)

У 84 країнах світу *третьої неділі червня* вітають батька. Традиція почалася зі США, де цей День святкувався з 1966 року. Присутність батька в житті дітей є основою їх емоційного благополуччя. Зазвичай саме батько встановлює правила в родині, забезпечує їх дотримання. Це дарує дітям відчуття стабільності та безпеки – як психологічної, так і фізичної. Якщо батько проявляє зацікавленість, ніжність, підтримує дитину, це позитивно впливає на її соціальну адаптацію, підвищує впевненість у собі.

В Україні ідею національного Дня батька запропонували у 2006 році громадські організації. Офіційно це свято почали відзначати з 2019 року згідно з Указом Президента України від 18.05.2019 № 274/2019 .

16 червня – Міжнародний день здорового харчування

Це міжнародна подія, що створена для порушення питань пов'язаних із доступністю повноцінного й здорового харчування й проблеми голоду у світі.

Дата обрана на честь заснування Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (Food and Agriculture Organization) у 1945 році. **Мета** – поширити обізнаність про переваги здорового харчування, базові принципи й новітні розробки в царині нутриціології (лат. *nutritio* – харчування, *пожива* + *logos* – слово), інтегративної науки про поживні речовини, та дієтології, щоб змінити на краще свої харчові звички, зміцнити здоров'я.

Значення здорового харчування стверджує і крилатий латинський вислів: ***Mens sana in corpore sano*** – **Здоровий дух у здоровому тілі** (Децим Юній Ювенал, видатний римський поет-сатирик).

17 червня – Всесвітній день боротьби з опустелюванням і посухами (World Day to Combat Desertification and Drought)

Проголошено Генеральною Асамблеєю ООН від 19.12.1994 A/RES/49/115. Дата визначена на честь прийняття Конвенції ООН щодо боротьби з опустелюванням. Деградація та опустелювання земель загрожує не тільки екології нашої планети, а й соціально-економічному розвитку, оскільки непридатні для експлуатації ґрунти провокують голод і міграції.

Мета проведення заходів цього Дня – підвищити обізнаність про втрату земель і ґрунтів; залучити суспільства до об'єднання заради розв'язання екологічної проблеми шляхом охорони землі, збільшення родючості ґрунтів, економії енергетичних ресурсів.

18 червня – 110 років із дня народження Леоніда Івановича Чернова (1915 – 1990), художника, графіка, члена Харківського відділення Спілки художників України з 1943 року

Навчався Леонід Чернов у **Харківському художньому училищі** (1934 – 1937), **Харківському художньому інституті** (1937–1942; викладачі: Михайло Козик, Олексій Кокель, Микола Самокиш). **Відомий як директор Харківського державного художнього училища (1944 – 1947); викладав у Харківському художньому інституті (1947 – 1963), художньо-промисловому інституті** (з 1963 року, доцент із 1961 року, професор із 1977 року). Серед його учнів Адольф Константинопольський, Григорій Крижевський, Володимир Кузнецов, Микола Маринич, Асхат Сафаргалін, Олександр Хмельницький.

Працював художник у галузі станкового живопису та станкової графіки (автолітографії, офорти, акварелі), створював портрети, пейзажі: «Блакитний вечір», «Весняний ранок», «Вітер», «Наталочка», «Мати», «Тихий вечір», «Мрії», «Гайдамаки», «Скошена гречка», «Простір», **«Харків вечірній»**; цикл малюнків до **українських народних пісень** (1961–1965), «По шевченківських місцях» (1963), за мотивами поезій Тараса Шевченка.

19 червня – Міжнародний день боротьби із сексуальним насильством в умовах конфлікту

У 2015 році Генеральна Асамблея ООН проголосила щорічне проведення цього дня. Саме 19 червня 2008 року відбулася важлива подія – Рада Безпеки ООН ухвалила Резолюцію 1820, яка визнає сексуальне насильство загрозою

міжнародному миру та безпеці. Насильство сексуального характеру є однією з військових стратегій, суть якої полягає в залякуванні населення для отримання таким чином повного контролю над ним. **Мета цього Дня** – вшанувати й підтримати жертви сексуального насильства, подякувати всім, хто веде активну боротьбу з такою формою злочинності.

19 червня – Всесвітній день дитячого футболу (World Children`s Football Day)

Ініціаторами популярного дитячого свята є представники ООН. У 2001 році було укладено угоду між Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) та Федерацією національних і континентальних футбольних асоціацій (ФІФА). **Мета проведення** цього Всесвітнього дня – привернути увагу до проблем дітей; пропагувати здоровий спосіб життя серед молоді; залучити дітей і підлітків до спортивних занять.

20 червня – Всесвітній день біженців (World Refugee Day)

Цей День започаткувала Організація Об'єднаних Націй 4 грудня 2000 року. Поєднано його з Міжнародним днем африканських біженців, який відзначався в цей же день з 1969 року. Сьогодні близько 70 мільйонів осіб вимушено покинули рідну країну чи зазнали внутрішніх переміщень. Лівова частина біженців тікає саме з Африки, Афганістану та Балканського півострова.

У 2014 році в Україні сотні тисяч людей змушені були покинути свої домівки у зв'язку з російською окупацією Криму й деяких районів Донецької та Луганської областей. Після повномасштабного вторгнення росії в Україну не менше семи мільйонів українців стали біженцями, отримали притулок у багатьох європейських країнах, США, Канаді.

Мета проведення – привернути увагу суспільства до труднощів тих, котрі змушені тікати з рідної країни через конфлікти або/та низький рівень життя; залучити людей до співчуття біженцям і покращення умов їх перебування на чужій території.

20 червня – 120 років від дня народження Сергія Костянтиновича Всехсвятського (1905 – 1984), українського астронома, педагога, громадського діяча

Сергій Всехсвятський – відомий доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри астрономії, директор Астрономічної обсерваторії Київського державного університету (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), засновник Київського планетарію, член Міжнародної астрономічної спілки. **Досліджував** фізику комет, Сонця, проблеми космогонії: «Фізичні характеристики комет», «Про можливе існування кільця комет і метеорів навколо Юпітера», «Природа і походження комет і метеорної речовини». Мала планета № 2721 названа його іменем.

20 червня – 100 років від дня народження Андрія Васильовича Німенка (1925 – 2006), скульптора, графіка, мистецтвознавця, письменника

Андрій Німенко друкувався в журналах «Київ», «Україна», «Кур'єр Кривбасу», «Вежа», автор досліджень про розвиток української скульптури. Також він є автором пам'ятників видатних українських митців – Юрія Яновського, Олександра Довженка, Остапа Вишні, Степана Васильченка, Григора Тютюнника, Павла Загребельного та інших. Його чисельні акварелі багатьох церков і монастирів України є іноді єдиними згадками про втрачені святині. Медалі мистецької премії «Київ», серія медалей «Гетьмани України» – вагома частина творчої спадщини Андрія Німенка.

21 червня – Всесвітній день гуманізму (World Humanitarian Day)

Цей день був заснований на Всесвітньому Конгресі міжнародного гуманістичного та етичного союзу в 1986 році в Осло. Відзначається свято в усьому світі щорічно в день північного літнього сонцестояння 21 червня.

Мета – сприяти поширенню поінформованості про гуманізм як філософський погляд на життя та його позитивні загальнолюдські цінності (терпимість, любов, милосердя, справедливість, доброту), права людини на щастя, свободу, особистий розвиток. Прихильники ідей гуманізму прагнуть покращити наш світ за допомогою демократії, етики та людських здібностей.

21 червня – Всесвітній день музики (World Music Day)

Це свято музики, що є музичним фестивалем, започатковане в 1982 році у Франції як символ єдності, натхнення та свободи творчості для мільйонів людей у всьому світі, бо відкрите для всіх, хто бажає взяти в ньому участь. **Мета його проведення – популяризація музичного мистецтва серед населення.** Музичне мистецтво відображає в людській свідомості цінності минулого й сучасного, володіє даром синтезування узагальненого досвіду людства, чим і впливає на багатство духовного світу особистості.

21 червня – 220 років від дня народження Миколи Васильовича Закревського (1805 – 1871), історика, фольклориста, художника, мовознавця

Микола Закревський закінчив Імператорський *Харківський університет*. Відомий *краєзнавець, етнограф, археолог, письменник*. Створив фундаментальні праці «Нарис Історії міста Києва» (1836, Ревель), «Літопис і опис міста Києва» (1858 і 1868). Опублікував збірку «Старосвѣтскій бандуриста» (книги 1–3, 1860–1861 рр.) – одне з перших українських фольклорних видань, у якому вміщено 190 українських пісень і дум, 3878 прислів'їв, приказок, загадок, а також словник українських ідіом – 11 127 слів.

У вступі автор виступив як захисник права свого народу на розвиток рідної мови й літератури.

22 червня – День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні (1941)

За статистичними даними, у цій війні загинуло 20% українців: 5 мільйонів військових, 5 мільйонів мирних жителів, понад 2 мільйони стали примусовими гастарбайтерами. Мільйони людей втратили свої домівки, знищені були цілі

міста й села. Загарбники спричинили Голокост, масове знищення населення, розгорнення таборів смерті. Проте жорстокість була й іншою: масово розстрілювали політичних в'язнів, мирне населення вивозили в заслання.

Тому День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни (згідно з Указом Президента України від 17.11.2000 № 1245/2000) – це не тільки скорбота за тими, хто постраждав від рук нацистів, а й за тими, хто втратив життя та свободу внаслідок репресій, спричинених тоталітарним режимом.

23 червня – Міжнародний день вдів (*International Widows Day*)

За даними Організації Об'єднаних Націй, у світі налічується до 250 мільйонів жінок, які є вдовами, а з них 115 мільйонів відчують убогість.

Саме тому *метою Міжнародного дня вдів*, закріпленого в міжнародному календарі Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 65/189 від 21 грудня 2010 року, **визначено**: підвищення обізнаності про становище вдів і їхніх дітей для всього світового співтовариства; привернення уваги людства до проблем вдів (дискримінація, брак фінансів, позбавлення місця в суспільстві, інше); розширення їх можливостей, надання їм прав і свобод.

23 червня – Міжнародний Олімпійський день (*International Olympic Day*)

Уперше Міжнародний Олімпійський день відзначили 23 червня 1948 року, щоб увічнити дату створення Міжнародного олімпійського комітету 23 червня 1894 року, для чого багато зусиль доклали ентузіаст відродження олімпійського руху барон П'єр де Кубертен, француз-аристократ, уродженець Парижа.

Олімпійські ігри є найважливішими спортивними подіями, але відбуваються вони лише раз на чотири роки. Проте це свято запрошує всіх охочих проявити активність для зміцнення свого здоров'я та гарного самопочуття, залучити до спорту молоде покоління, особливо дітей, оскільки корисні звички легше формуються саме в юному віці. Поширюючи олімпійську концепцію «*Спорт для всіх*», Олімпійська хартія говорить, що *Олімпійський рух має за мету виховувати молодь за допомогою спорту в дусі кращого взаєморозуміння та дружби*. Національні олімпійські комітети проводять у цей день також культурні й освітні заходи, базуючись на трьох основних принципах – «*рухатися*», «*учитися*», «*відкривати*». Під час заходів не лише прославляються спортивні досягнення та олімпійський рух, але й підкреслюється важливість спорту в житті кожної людини, його роль у зміцненні здоров'я, дружби та міжнародного співробітництва.

26 червня – Міжнародний день боротьби проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу (*International Day against Drug Abuse and Illicit Trafficking*)

Зловживання наркотиками – одне з найбільш загрозливих явищ сучасного світу: наркотичні препарати досить швидко призводять людину до моральної деградації та втрати фізичного здоров'я. При цьому наркобізнес залишається найприбутковішою кримінальною індустрією, яка призводить до зростання

кількості тих, хто починає вживати наркотики, але найжахливіше, що серед них більша частина – молодь і підлітки.

Зважаючи на це, у 1987 році Генеральна Асамблея ООН ухвалила рішення проводити щороку 26 червня Міжнародний день боротьби проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу. **Мета** – посилення світового співробітництва у вирішенні цієї проблеми, підвищення просвітницької обізнаності людей, толерантного ставлення до тих, хто лікується від наркотичної залежності.

26 червня – Міжнародний день на підтримку жертв катувань (*International Day in Support of Torture Victims*)

У 1948 році світова спільнота засудила жорстокі поводження, що принижують гідність і цінність особистості. 1975 року було прийнято Декларацію, що надає право захисту людям, які зазнають жорстокого поводження, а 1987 року набула чинності одна з ключових ініціатив охорони прав і гідності людини – Конвенція проти жорстоких катувань. За рекомендацією Економічної та Соціальної Ради, **1997 року Генеральна Асамблея ООН проголосила 26 червня Міжнародним днем на підтримку жертв катувань.**

Метою його проведення визначено: викорінення катувань і забезпечення ефективного функціонування Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських і принижуючих гідність видів поводження та покарання. На сьогодні міжнародну угоду підтримують 162 держави. За її нормами особи, які застосовують катування, можуть підлягати кримінальному переслідуванню на території будь-якої країни, незалежно від місця здійснення злочину та незважаючи на громадянство.

28 червня – День Конституції України

Конституцію України було прийнято на п'ятому році незалежності нашої держави. **Ця довгоочікувана й визначна для українців подія відбулася 28 червня 1996 року** – Верховна Рада України ухвалила Конституцію – Основний Закон.

Наша Конституція визначає, що Україна є правовою державою, яка базується на принципах поваги до особи й недоторканності її прав і свобод, верховенства права, дотримання закону. У Конституції закріплені суверенітет Української держави над усією її територією, яка є недоторканою. А захист цього суверенітету та територіальної цілісності є найважливішою функцією держави й справою всього Українського народу.

Дієвість цієї норми Конституції сьогодні – захист України від російської агресії.

29 червня – День молодіжних і дитячих громадських організацій України

Згідно з Указом Президента України від 27 червня 2008 р. № 599/2008 (зміни від 24 травня 2011 року № 600/2011) День молодіжних і дитячих громадських організацій України, об'єднання громадян віком від 14 до 35 років, відзначається щорічно останньої неділі червня. **Сучасний розвиток молодіжного та дитячого руху характеризується добровільністю вступу до організації.**

Мета цієї святкової події – сприяти розвитку дитячого та молодіжного громадського руху; регламентувати й захищати діяльність таких об'єднань, здійснення їх прав і свобод, задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших спільних інтересів.

29 червня – 160 років від дня народження Петра Васильовича Щепкіна (1865 – 1941), заслуженого вчителя України, директора Другої Липецької двокомплектної школи (нині – Липецька загальноосвітня школа І–ІІІ ст. імені П. В. Щепкіна Харківського району Харківської області)

Ще в юнацтві Петро Щепкін здобував знання самоосвітою. У 1884 році був допущений до іспитів в іспитовому комітеті *Харківського університету*, склав іспит на право вчителювання в початкових школах. З великими труднощами в 1885 році йому вдалося дістати **призначення на посаду вчителя початкової школи с. Тетлега. Зміївського повіту на Харківщині**, де працював 5 років.

У 1890 році П. В. Щепкіна призначають старшим учителем Липецької початкової школи № 2, яка пізніше стала неповною середньою. Молодий педагог очолив її і був незмінним директором понад 50 років, аж до останніх своїх днів. Одним із своїх основних завдань він вважав поширення освіти та знань серед народу. Завдяки самовідданій праці вчителів, зокрема директора, школа добилася високої якості навчання та вважалася найкращою на Харківщині. Досвід роботи колективу вчителів школи відображено у праці професора С. Х. Чавдарова «Липецька школа імені П. В. Щепкіна» (1936).

29 червня – 125 років від дня народження Антуана де Сент-Екзюпері (1900 – 1944), французького письменника, журналіста, авіатора

Антуан де Сент-Екзюпері – сміливий льотчик, який за внесок у розвиток цивільної авіації був нагороджений у 1930 році Орденом Почесного легіону, а водночас і популярний письменник ХХ століття. **Найвідоміші його твори пов'язані з небом і авіацією:** «Південний поштовий», «Нічний політ» (літературна премія «Феміна», 1931 рік), «Планета людей» (престижна літературна премія Французької академії, 1939), «Військовий льотчик», «Вітер, пісок і зірки» (Національна книжкова премія США, 1939), алегорична притча-казка «Маленький принц». Починаючи із середини 30-х років, займається журналістською роботою, пише нариси й репортажі.

У 1936 році працює військовим кореспондентом в Іспанії, яка була охоплена громадянською війною. **За мужність і героїзм отримує в 1939 році військову нагороду – Військовий Хрест Французької Республіки.** З перших днів Другої світової війни бере участь у боротьбі з фашистами як публіцист і як військовий льотчик. Та 31 липня 1944 року майор Антуан де Сент-Екзюпері не повернувся з бойового польоту. Але твори його актуальні й сьогодні, філософські висловлювання з них часто використовують як епіграфи та цитати.

30 червня – Всесвітній день соціальних мереж (World Social Media Day)

У 2010 році за ініціативою однієї з медіакомпаній США з'явилося це щорічне особливе свято. **Мета його проведення – об'єднати світ у святкуванні**

цієї новаторської події. Соціальні мережі – онлайн платформи, що дозволяють ділитися думками, ідеями та інформацією шляхом створення віртуальних спільнот.

Першою платформою соціальних мереж вважають SixDegrees (1997) – «шість рукостискань», засновану Ендрю Вайнрайхом, що дозволяла користувачам створювати особисті профілі, запрошувати друзів і відвідувати профілі інших користувачів. У 2002 році – сайт Friendster, схожий за інтерфейсом на сайт знайомств, 2003 рік – LinkedIn, соціальна мережа бізнес-контактів, MySpace. У 2004 році Марком Цукербергом із метою об'єднання студентів Гарвардського університету було запущено Facebook, 2005 року почав діяти відеохостинг з елементами соціальної мережі під назвою YouTube, який став можливістю мати прибутковий бізнес для творців власного контенту, а 2006 з'явився Twitter, інтернет-сервіс мікроблогінгу, де найлегше відкорковувати новини в реальному часі. 2010 – Instagram, популярна мережа для обміну фото й відео. 2012 – компанія Facebook придбала цю платформу, заплативши власникам 1 мільярд \$. Ще одним придбанням Facebook стала платформа для обміну зашифрованими повідомленнями – WhatsApp, яка у 2014 році обійшла компанію в 16 мільярдів \$. Платформа для обміну короткими відео – TikTok, створена у 2016 році китайською компанією ByteDance.

Використані джерела:

1. Червень : свята та події. URL : <https://daytoday.ua/cherven-svyata-ta-podii/>

2. Міжнародні дні ООН. URL:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96_%D0%B4%D0%BD%D1%96_%D0%9E%D0%9E%D0%9D#:~:text=%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D0%9E%D0%9E%D0%9D%20%E2%80%94%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%20%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%96,%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D0%B2%D0%B8%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%94%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F%20%D1%81%D0%B2%D0%BE%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%D0%B4%D0%BD%D1%8F.%D0%B4%D0%BD%D1%8F

3. Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024-2025 роках: Постанова Верховної Ради України від 21.12.2023. URL: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/245200.html

Матеріали підготовлені:

Жеребкіною З. Г., завідувачем бібліотеки,

Павловою Г. М., бібліотекарем,

Писаренко Т. І., методистом КВНЗ

«Харківська академія неперервної освіти»